

El Prat

Vilada

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Sector sud-est
Emplaçament Al veïnat de la Ribera, prop de la Casa Nova

Coordenades:

Latitud: 42.13378
Longitud: 1.93186
UTM Est (X): 411724
UTM Nord (Y): 4665182

Classificació

Número de fitxa 08299 - 36
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XIV-XVIII
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: L'estructura bàsica no perilla en absolut, però l'entorn presenta un estat de degradació i deixadesa força gran.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08300A002000850000SR
Autoria de la fitxa Albert Rumbo Soler i Isaac Soca Torres / Martí Picas INSITU SL
Data de registre de la fitxa: dj., 28/03/2002 - 01:00

Descripció

És una de les cases pairals més grans del municipi. L'edifici central és un bloc compacte de planta rectangular, amb la teulada a dues aigües i encarada d'est a oest. Té una alçada de dues plantes, on cal sumar els baixos i les golfes. Als baixos hom hi troba els estables, als quals només es pot entrar per la part sud. Davant dels baixos hi ha un petit portal, al que els amos es refereixen com a barri, al qual s'accedeix a través d'un portal semicobert. L'estructura murària del portal està molt ensorrada. A la primera i a la segona planta, que s'utilitzen com a habitatge, s'hi entra per l'era. La segona planta és fruit d'una ampliació molt recent. L'era es troba al nord, entre la casa i una gran pallissa. La casa no presenta elements rellevants. Les obertures són molt petites, la majoria són finestres, i les llindes són de fusta i molt simples. A redós de la casa s'hi aixequen altres edificacions, sobretot coberts destinats a les activitats agràries i ramaderes de la finca, però tots ells semblen molt moderns. Actualment la casa està dividida en dos habitatges. La façana nord delimita aquesta separació la posició del pou artesià, al qual només s'hi pot accedir des de l'interior de la casa.

Observacions:

Una inspecció acurada als baixos, segurament permetria endevinar vestigis de les estructures primitives, d'època medieval. És interessant una creu gravada en una llosa que fa funcions de graó a les escales per accedir al barri.

Història

La primera menció del mas el Prat és de l'any 1346. En el document on és consignada la notícia, Maria de Prat Jussà i el seu marit Arnau bescanviaven unes terres amb Ròmia de Prat Sobirà i el seu marit Pere. L'operació es va fer per tal de racionalitzar millor ambdós patrimonis. De retop això ens fa pensar que el mas Prat, que en aquest document correspon al mas Prat Jussà, és molt anterior, possiblement d'abans del desdoblament dels masos dels segles XII i XIII, però malauradament no en tenim notícies certes. El document de 1346 fa una veritable descripció del paisatge de la zona: basses d'aigua, canalitzacions, camins, camps... Cosa que ens mostra l'arrelament de moltes activitats humanes. L'inicial domini directe que els Prat Jussà tenien sobre el seu mas va passar més tard a l'abat de Sant Pere de la Potella. A partir del segle XV hem d'anar a cercar la major part de referències del mas entre la documentació portellesa. El 1437 trobem a Bartomeu del Prat de Vilada en una confessió col·lectiva de terres del monestir. Durant els segles XVI i XVII trobem els Prat en molts documents, sobretot de caràcter notarial, però les mencions explícites de la casa són molt esporàdiques. Més aviat apareixen arrendant les seves terres meridionals, en direcció a les Canals de Sant Miquel, per la pastura de bestiar, ja que aquestes no són aptes pel conreu. Les terres de la part més septentrional del mas si que eren conreades. La recanació cadastral de mitjan segle XVIII hi esmenta una gran extensió de cultius i moltes espècies conreades, però aleshores el mas ja no es trobava en mans dels Prat, sinó del terratinent Antoni Bergafeta de Berga. Durant el segle XIX també varen tenir lloc alguns canvis en la titularitat de la propietat. Els actuals propietaris són la família Vilalta, que en treballen les terres i practiquen activitats ramaderes.

Bibliografia

SOCA (en curs: s. p).

